SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States
MAIN OFFICE
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Yards 4789

METAI XXVIII — PENKTADIENIS, GRUODŽIO-DEC. 4 D., 1942 METAI — No. 49

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Gruožai

—Rašo V. G.—

APIE BALTIJOS KRAŠTŲ ATEITĮ.

SUSIGRIEBĖ PO LAIKO KALĖDOMS BESIARTINANT.

Šiomis dienomis Washingtonan atvyko lenkų valdžios galva gen. Sikorski pasikalbėti su prez. Rooseveltu ir valstijos departamento pareigūnais. Apie ką jie tariasi ir kokių išvadų prieis, tūr būt nebus greitai paskelbta.

Kaikurie spėlioja, jog generolas Sikorski ieško prez. Roosevelto pagelbos išrišime Lenkijos rytinių sienų klausimo, kurias nori pakeisti Sov. Rusija. Pastarieji reiškia pretenzijų į 51 nuoš. buvusių Lenkijos teritorijų. Aišku, tokios pretenzijos sukelia lenkuose didelio nerimavimo.

—:—

Suvienytose Valstijose vieši dabar ir lenkų valdžios finansų ministeris, Dr. H. Strasburger. Jam atsilankius į Chicagą buvo sukviesti į šauniausį šio miesto viešbutį laikraščių atstovai, kuriems Dr. H. Strasburger papasakojo kaip persekiojami lenkai ir žydai nazių okupuotoje Lenkijoje, koki turės būti Europa po dabartinio karo ir pan.

Pasitaikius progai, šios kolumnos užpildytojas paklausė Dr. H. Strasburgerio ką jis mano apie Baltijos kraštų ateitį. Jo atsakymas buvo toks: "Sovietų Rusija, kaip ir Lenkija reikalauja platesnio išėjimo į Baltijos jūrą. Bet šiuos reikalavimus galima sutaikinti su Baltijos kraštų nepriklausomybe. Asmeniniai, aš noriu, kad jie būtų laisvi."

—:—

Galimas daiktas, jog panašios nuomonės laikosi ir kaikurie anglų politikai, nes Dr. H. Strasburger nuolat susitinka su jais Londone. Bet čia reikėtų pažymėti, jog sovietų eksportas yra taip mažas, kad jo neužtenka vienam Leningradui. Tikėkit ar ne, bet visos tos šalies eksportas prieš dabartinį karą buvo mažesnis už Lietuvos. Taigi ir Pabaltijos uostai, rusų kontrolėje, greit apaugtų žolėmis.

—:—

P-ni J. Tumavičienė, iš Norwood, Mass. prisiuntė mums platesnį aprašymą ir nuotraukų tos didžiosios nelaimės, kuri įvyko Cocoanut Grove Kliube Bostone. Tarpe žuvusiųjų yra ir keli lietuviai: Kazys Mikalonis, iš Bostono; p-ni Frances Judeikis, iš So. Bostono, p-lė Ona Chiras, iš Worcesterio, Sophie Urbas ir gal būt kiti, iki šiam laikui neindentifikuoti.

Rodos tos nelaimės, kurioje mirė arti 500 žmonių, būt buvę nesunku išvengti, prisilaikant atsargumo. Dabar jau miesto viršininkai susigriebė ir ėmė peržiūrinėti naktinius kliubus. Bet to kas jau įvyko — neatitaisysi.

—:—

Mūsiškių bolševikų laikraštis Chicagoje jau pradeda plakti ir buvusius "vyriausio komisaro" Justo Paleckio bendradarbius, kurie išsiplepėjo, jog Lietuvoje tik 16 nuoš. balsavo į bolševikišką seimą, o ne 99 nuošimčiai, kaip buvo skelbta.

Pasak "Vilnies" tie žmonės: "praeityje prie visokių valdžių prisiplakė. Jie loja, kur jie laka." Su tuom mes pilnai sutinkam. Visa Paleckiada ir jos gar sintojai Amerikoje yra kaip tik tokios rūšies sutvėrimai.

—:—

Kaip žinome, gruodžio 7 dieną sueis vieni metai, kaip japonai veidmainingu būdu užpuolė Suvienytų Valstijų laivyną, esantį Pearl Harbor. Užpuolikai vienu smūgiu tikėjosi sunaikinti šios šalies laivyną, o paskiau šeimininkauti Azijoje ir visam Pacifike.

Bet japonų "skymas" neišdegė. Amerika šiandie turi daugiau karo laivų, negu prieš metus laiko. O priešo pavartotos šunybės, taip sujaudino Amerikos žmones, tiek pažadino jėgų, kad jų užteks sulamdyti ne tik japonus, bet ir patį Hitlerį.

—:—

Kalėdų Šventės jau nebetoli. Kaip paprastai, prieš tas šventes "Sandaros" laida išeis pagražinta ir padidinta. Mes prašome savo rėmėjų Chicagoje ir kitose kolonijose prisiųsti kalėdinių sveikinimų, aprašymų, žinučių ir panašiai. Mūsų idejos draugai kaikuriuose miestuose jau užsisakė ištisą puslapį, kuris bus skirtas jų vietiniems reikalams. Dar ne vėlu ir kitiems tą padaryti. Pasiskubinkite, nelaukdami paskutinės minutės.

Ruošias Pulti Tuniso Uostą

Laukiama Didelių Mušių Prie Tunis ir Bezerte

Sąjungininkai Sutinka Didelį Vokiečių Pasipriešinimą

Abi pusės pasiruošusios lemiančiam susirėmimui rytinėj Tunizijoj. Anglai, amerikiečiai ir prancūzų dalys veržiasi užimti du strateginiai svarbius centrus — Tunis ir Bezerte, kuriuose yra įsitvirtinę vokiečiai. Pastarieji du syk atakavo bandydami suardyti siaurėjančią kilpą, bet tos atakos buvo atmuštos su dideliais nuostoliais.

Dabartiniu laiku susirėmimai vyksta vienam fronte; bet svarbiausi mūšiai sukasi aplink Tebourdą gelžkelio stotį, kurią, pasak Paryžiaus radio, okupavę vokiečiai.

Italų Senatoriai Prašo Karaliaus Baigti Karą

Londone gautomis žiniomis daugelis senatorių, tame skaičiuje ir keli generolai, kreipėsi tiesioginiai į karalių Victor Emanuel prašydami, kad jis prašalintų fašistišką diktatūra ir atsteigtų šaliai taiką. Tolesnis tęsimas karo galįs privesti Italiją prie katostrofos. Karalius, tačiau nieko neatsakė į tą laišką.

Jaunuoliai į Vokiečių Darbo Stovyklas

"Kauener Zeitung" rašo, kad į Lietuvos aukštąsias mokyklas negalima įstoti, neatlikus vienerių metų darbo prievolės Vokietijoje. Šiemet ši prievolė įvesta visiems abiturientams, gimusiems tarp 1921 ir 1924 m.

Visa bėda, kad jeigu ką išvažiuoja į Vokietiją, tai jis bus taip nukankintas, kad vargiai apie mokslą galės svajoti.

U. S. Gunners Hit Mark and U. S. Grub 'Hits Spot'

Accurate naval gunnery from U. S. ships lying off Guadalcanal shattered these Jap trucks (right) during the early stages of the Battle of the Solomon Islands. The truck in the foreground appears to have suffered a direct hit. Picture at left illustrates the expression "come and get it." And that's just what these U. S. marines on Guadalcanal island are doing. The fighters look both happy and husky as they line up for chow.

Reikalauja Pristatyti Į Metus 100 Tonų Medaus

Vokiečių generalinis komisaras Lietuvoje išleido įsakymą, pagal kurį bičių laikytojai šiais metais turi pristatyti vokiečių kariuomenės reikalams 100 tonų bičių medaus. Nuo kiekvienos bičių šeimos turi būti pristatyta po 3 kg. medaus.

Dėl šaltos žiemos ir vėlyvo pavasario daugelyje vietų iššalo ištisos bičių šeimos.

Didesniam Išnaudojimui Užkariautų Kraštų

Atidarė Kaune Vokiečių Darbo Banko Skyrių

"Kauener Zeitung" rašo, kad Kaune atidarės savo skyrių "Vokiečių Darbo bankas", kuris jau anksčiau turėjo savo skyrių Rygoje. Bankas, įsteigtas nacionalsocializmo laikais, esąs vienas didžiausių Vokietijos bankų. Jo metinis balansas pra šokęs 3 bilionus markių.

Jis esąs įsteigtas savo pagalbinę bankinę instituciją Olandijoje, be to, turįs skyrius Belgijoje, Prancūzijoje ir Rumunijoje.

Lietuvoje įsteigtų vokiečių bankų, pasak laikraščio, galį pasinaudoti "visi ekonominiai sluoksniai". Jis savo kapitalus panaudosiąs ir Lietuvos "generalinės srities ūkinei naujajai santvarkai, kuri stovi ypatingai sunkių uždavinių akivaizdoje."

Mirė Kunigas Žilinskas

Pilviškiai nuo seno garsėjo savo sena muziejinės vertės bažnytėle, kuri betgi dabartinio karo metu sudegė. Š. m. balandžio mėn. staiga mirė klebonas kun. Petras Žilinskas. Nauju klebonu paskirtas kun. Pijus Ruseckas.

Moresby uostas yra sausiausia vieta Naujos Gvinejos saloje, nors aplinkui iškrinta 230 colių lietaus į metus.

Vyno Gamyba Sumažėjo Del Stokos Tankų

Dabartiniu laiku Californijos vynuogių augintojai neturi konkurencijos, nes iš Europos vyno negalima gauti. Tačiaus vyno išdirbimas taipgi yra aprūbėžiuotas karo laiku.

Šį metą vynuogių užaugino apie 2,300,000 tonų, šiek tiek mažiau negu pereitais metais. Tačiau tiktai 700,000 tonu bus sunaudota vynui, arba tik 60% to, kas buvo sunaudota 1941 metais.

Sumažėjimas vyno išdirbystės yra surištas su aliejaus trukumu. Nes vynas buvo vežamas į rytus specialėmis tankomis. Kadangi valdžia paėmė 900 tankų karo reikalams, todėl ir vyno pristatymas sumažėjo.

Vienu syk Lietuva kariavo su vokiečių kryžiuočiais net trylika metų (1453—1466).

Vokiečiai Atakuoja Kad Sulaikyti Sovietų Ofenzyvą

Naziams Truksta Maisto ir Amunicijos

Pradėtoji rusų ofenzyva prie Stalingrado ir centraliniam fronte iššaukė smarkias vokiečių kontra-atakas, kurių tikslas sulaikyti pasekmingas rusų operacijas. Dideli susirėmimai vyksta Rževo fronte, kur sovietai bando praskinti sau kelią į Smolenską ir Vitebską.

Veik visame fronte siaučia smarkios pūgos ir šalčiai. Vokiečių kareiviai pradeda pritrūkti ne tik maisto, bet ir amunicijos. Daugelis jų tebėra apsirengę rudeniniais drabužiais.

Viena vištų rūšis Chilijoj, vadinama Araukanas deda mėlynos spalvos kiašinius.

Dr P. Jakimavičius Turėjo Atlikti Atsakomingą Darbą

Mass. Sveikatos Pepartamentas Daug Pagelbėjo Nukentėjusiem Gaisre Cocoanut Grove Katastrofoje

Dr. Paul J. Jakimavičius-Jakmauh, Massachusetts valstijos sveikatos komisionierius, paskelbė, kad visas jo sveikatos departamentas: gydytojai, nursės ir visi kiti ligoninių darbininkai buvo siųsti gelbėti nukentėjusiems gaisre.

Dr. Jakimavičius tuoj suorganizavo sekamas ligonines gelbėti žuvusiem ir nukentėjusiem gaisre: Boston City; Massachusetts General; Massachusetts Memorial, Carney, Peter Bent Brigham and St. Elizabeth. Į šias ligonines buvo priimti 365 mirusių ir 225 sužeistų-apdegusių. Dr. Jakimavičius paskyrė visas sveikatos departamento jėgas ir išteklius Bostono ligoninėm, kurios rūpinosi nukentėjusiais.

Valstijos Sveikatos departamenta atstovavo Dr. S. L. Skvirsky, iš Brookline. Policijos kapitonas sykiu su Dr. Skvirsky nuvyko į Peter Bent Brigham ligoninę suteikti pirmą pagelbą nukentėjusiem. Paskui, Dr. S. Skvirskis su Bostono policijos departamento atstovais nuvyko į gaisro vietą suteikimui greitosios pagelbos. Daktaras išbuvo ten iki 3:30 valandai ryto, prižiūrėdamas, kad būtų nuvežti į ligonines žuvusieji ir sužeisti.

Pagelbėti sudegusiom aukom, Dr. Lyons nuo Massachusetts General Hospital, su pagelba Raudonojo Kryžiaus, orlaiviu pargabeno apdegimo specialistą Dr. Wyss, iš Newark, N. J.

Dr. Wyss atsivežė gydymo vaistą nuo nudegimo, žinomą kaipo "sulfa film" ir ant greitųjų nusiskubino į Massachusetts General Hospital duoti greitą pagelbą nukentėjusiems gaisre.

Amerikiečiai Pliekia Savo Priešus Pacifike ir Afrikoj

Amerikos Karo Veikla Pacifico Juroje

SOLOMONŲ SALOSE: Laivyno sekretorius Knox pareiškė, kad mūsų įsitvirtinimas Guadalcanal yra pilnai apsaugotas. Karas jūrose labai apdaužė Japonijos laivyną, o tą pasekmingą darbą atliko vice-admirolas William F. Hasley, Jr., kuris buvo paskirtas pilnu laivyno admirolu. Guadalcanalo saloje, mūsų jėgos sunaikino pusę japonų jėgų į rytus nuo Henderson aerodromo. Marinai gi nustūmė japonus penkias mylias į vakarus už Matanuku ūpės.

NAUJOJ GVINEJOJ: Australijos kareiviai užgriebė Gona. Dabar pasiliko tiktai viena vieta, kur japonai šiek-tiek besilaiko, tai yra Bononoste. Amerikos bombiniai orlaiviai nuskandino vieną prieš karinį laivą.

KINIJOJE: Amerikos oro karo laivynas užimtas kare su japonais. Dėka amerikiečių bombardavimui, japonai negali toliau žengti į Chiniją. Amerikos karo orlaiviai aplankė japonų bazes Yungling ir Haiphong, sunaikino prieplaukas ir sandėlius, taipgi nuskandino 15,000 tonų japonų laivų.

Kerta Be Pasigailėjimo Lietuvos Miškus.

Kaune buvo sušaukti Lietuvos miškininkai. Vokiečių komisariato valdininkas pareiškė, kad tarp 1942 m. spalių 1 iki kitų metų tos pat dienos turi būti iškirsta miško 3 milionai kietmetrių, kurių 1,600,00 kietmetrių kurui.

Esąs galimas dalykas, kad kurui reikėsią iškirsti miškų dar 600,000 kietmetrių, nes "dabartinėmis karo sąlygomis negalima kuro reikalavimų padengti importu."

Nesupranami Dalykai Čechoslovakijoje

Padėtis Čechoslovakijoj kaikuriais atžvilgiais primena mums dabartinę Prancūziją. Vienur ir kitur naziai žiauriai persekioja patriotus, tačiau šale patriotų yra nemažai ir pataikūnų. Prancūzijoj gyvuoja Petain-Lavalo šiaudinė valdžia, o Čechoslovakijoj — Hacho.

Čechų krašte visos dirbtuvės veikia geriau, negu prieš karą. Ten jie turi mokyklų, policijos ir miestų administraciją, kuri pildo vokiečių įsakymus. Matyt, kaikurie čechai bando visomis išgalėmis prisitaikinti prie esamų aplinkybių.

Iki šiam laikui Italija buvo garsi tuom, kad turėjo daug senovės griuvėsių. Atrodo, jog po šio karo ten neliks nieko kito, apart griuvėsių.

Prašo, Kad į Holandiją Butų Įleista Maisto

Londonas. — Holandijos valdžia Anglijoje reikalauja, kad į tą šalį būtų pasiusta maisto, taip kaip jis siunčiamas į Graikiją.

Vėliausi daviniai rodo, kad Holandijoj mirtingumas padidėjo 43 nuošimčiais, palyginus su 1939 metais. Iki keturių metų amžiaus kudikio mirtingumas padidėjo 31 nuošimtį. Difterijos pasidaugino 70 nuošimčiais, Tifuso mirtingumas padidėjo 125 nuošimčiais. Abelnai ligos pakilo 553 nuošimčius. Kaulų džiova, niežai ir kitos ligos platinasi del stokos maisto.

Panaikino Garsią WPA. Šelpusią Bedarbius

Washington. — Prez. Roosveltas pareiškė, jog nuo vasario 1 dienos, sekančių metų bus panaikinta WPA., kuri samdydavo bedarbius įvairiems darbams ir mokėdavo po $55.00 į mėnesį. Tuo būdu keli milionai žmonių galėjo padaryti pragyvenimą.

Bet dabar, esą dauguma jau dirba prie apsaugos darbų ir toki netiesioginė pašalpa jiems nebesanti reikalinga. WPA. buvo įsteigta 1935 metais.

Gruodžio 7 Inauguracija Teisėjo J. T. Zurio

Šiam pirmadieny, gruodžio 7 dieną ruošiamos inauguracijos ceremonijos teisėjui J. T. Zurio, City Hall, kambarys 1118. Tai bus pradžia antrojo jo termino, kaipo teisėjas. Šiose iškilmėse dalyvaus daugelis lietuviškos visuomenės atstovų ir teisėjo J. T. Zurio draugų. Pradžia 9:30 iš ryto.

Žino Kaip Apsidirbti Su Bedarbiais

"Kauener Zeitung" aprašinėja vokiškų "darbo įstaigų" — (Arbeitsamt) veikimą Vilniaus srityje. Kai vokiečiai atėję į Vilnių, ten buvę priskaitoma 30,000 bedarbių. Dabar tas skaičius tesiekiąs 2,436, kurių 1,299 moterys. Į Vokietiją esą išvykę 8,430 žmonių.

Laikraštis atvirai pripažįsta, kad bedarbiai gavę įsakymą atvykti į "darbo įstaigą", kuri visus tinkamus darbininkus pasiuntusi Vokietijon.

Padėtis Vilniuje

"Kauener Zeitung" rašo, kad vokiečių įstaigos Vilniuje įrengusios darbo stovyklą. 25 žmonės, kurie vadinami spekuliantais, jau patalpinti į tą stovyklą.

Jūros vanduo sunkesnis už ūpių, nes jame yra druskos.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:
840 West 33rd St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Sąvaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKYMO KAINA:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

Budavoja Sieną Tarp Sov. Rusijos ir Vokietijos

Amerikiečių kariuomenės atvykimas į Šiaurės Afriką ir prasidėjusieji ten žygiai prieš vokiečius, sukėlė naują sąjudį mažesnėse tautose, kurios atsidūrė po nazių jungu. Jos įsitikino, jog išsilaisvinimo valanda jau nebetoli. Ir pasekoje to, pradėta vėl kalbėti apie įvairius blokus, federacijas ir pan.

Vieną tokių projektų patiekė šiomis dienomis jau mums gerai žinomas lenkų propogandos ministeris Stronski. Jis tiesiai pasiūlė, kad tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų būtų sudaryta viena stipri federacija iš vienuolikos valstybių: Lietuvos, Latvijos, Estijos, Graikijos, Bulgarijos, Europin. Turkijos, Lenkijos, Čechoslovakijos, Vengrijos, Jugoslavijos, Rumunijos. Verta pažymėti, jog p. Stronski Lietuvą padėjo pirmoje eilėje.

Koks gi tikslas bus šios naujos sąjungos? Ji būsianti gera apsauga nuo vokiečių agresijos į rytus, kuri tęsiasi per septynius šimtus metų. Bet kadangi lygiai tokį patarnavimą jau yra pasiūlus ir Sovietų Rusija, tai federacijos sumanytojai pareiškia, jog jie nenori, kad sovietai sergėtų kitas tautas, nes tas privesią prie netekimo nepriklausomybės. Tuom pat sykiu minėtoji federacija palaikysianti draugingus santykius su rytų ir vakarų kaimynu.

Šį visą projektą mes atpasakojam del to, kad jis yra vienas paskiausių, išdygęs tuojau po įžengimo amerikiečių kariuomenės į Šiaurės Afriką. Pirmą sykį Londono forume tapo viešai pasakyta, jog tautos, esančios tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų stengsis apsieiti be Sovietų Rusijos garantijų ir apsaugų. Vietoj to, jos pačios jungsis apgynimui savęs nuo agresorių.

Ką gi į tai pasakys Baltijos kraštai? Jei tokiai federacijai pritartų Suvienytos Valstijos ir Anglija, tuomet Lietuvai, Latvijai ir Estijai nieko kito nebeliks, kaip tik įstoti ir pasilikti toje federacijoje. Jei bus gerai graikams, čechams, bulgarams, tai turės būti gerai ir Baltijos kraštams.

Žinoma, Lietuva turi dar neišrištų ginčių su lenkais del Vilniaus, bet tas klausimas galės būt rišamas pačioj taikos konferencijoj, atskirai nuo bile kokių blokų organizavimo. Pirmiausiai reikia užtikrinti Lietuvai nepriklausomą gyvenimą, o paskiau Lietuva įstengs tinkamai atsakyti tiems, kurie pretenduoja į jos sostinę.

Darlano Misterija Pasilieka Neišaiškinta

Didelį galvosukį politikams ir laikraštininkams supynė admirolo Jean Francois Darlan paskyrimas vyriausia galva prancūziškos Afrikos, kurią neseniai užkariavo amerikiečiai. Dar nelabai seniai tas asmuo, būdamas maršalo Petaino dešinioji ranka, atvirai smerkė sąjungininkus, pataikavo Hitleriui ir begalo neapkentė anglų. Kai prancūzai pasirašė paliaubas su naziais, tai Darlanas geruoju atidavė jiems slaptus anglų instrumentus suradimui submarinų. Darlanas, kaipo Vichy apsaugos ministeris grąsino mirtim visiems tiems prancūzų kariškiams, kurie bandys bėgti pas sąjungininkus.

Tuom tarpu dabar, tas pats asmuo jau stovi sąjungininkų pusėj ir jam net pavesta globoti Prancūzijos kolonialė imperija, su didžiausiais titulais. Dar keisčiau atrodo Darlano pareiškimas, jog jis skaito save Petaino įgaliotiniu, nors Petainas jį viešai ekskomunikavo iš nazių užimto Vichy miesto.

Nežiūrint į tą viską, amerikiečių kariuomenės vadas Šiaurinėj Afrikoj gen. Dwight Eisenhomer priėmė Darlaną į savo bendradarbius ir paskyrė jam tas atsakomingas pareigas. Dabar klausimas del ko? Tūr būt del to, kad Darlanas, matydamas galą naziams ir jų sistemai, nusprendė išpirkti savo pirmesnes nuodėmes ir pasiryžo amerikiečiams lojaliai kooperuoti su jais. Taigi Darlanas bene bus pirmutiniu "kvislingu", kuris atsivertė į teisingą kelią. Galimas daiktas, kad jo pavyzdį paseks ir kiti.

Kas Buvo Nazių Mokytoju Šiame Kare?

Daugelis mano, jog Hitleris arba jo patarėjai panaudojo ką tai naujo demoralizavimui savo būsimų priešų iš vidaus, arba kitaip sakant — žvėjojimui "kvislingų". Tokios priemonės jau buvo vartojamos ir seniau. Hitlerininkų mokytoju šioj srityje buvo Vokietijos kancleris Bismarkas, kuris laimėjo tris karus ir visus labai greitai.

Besiruošdamas karui su prancūzais, Bismarkas surado gabų agentą Wilhelm Stieber ir aprūpinęs didelėm sumom pinigų pasiuntė jį į Prancūziją. Tai buvo 1860 metais. Stieber pasisamdė toje šalyje apie 40,000 agentų; daugelis jų buvo valdžioje ir generaliniam štabe. Jis nupirko keletą Paryžiaus laikraščių, kurie skelbė pacifizmą ir smerkė bile kokį karą.

Kuomet 1870 metais prasidėjo karas su Prūsija, tai prancūzai buvo visai nepasirengę. Jų mobilizacijos planai sumaišyti ir atskiri pulkai nežinojo kur vykti ir kokias užimti pozicijas. Tuom tarpu vokiečiai skubiai žygiavo, apsupo jų vieną armiją su ciesoriu Napoleonu III prie Sedano ir paėmė nelaisvėn. Greit pasidavė ir kitos armijos.

Hitleris irgi buvo nukopijavęs Bismarko taktiką ir Prancūzijos atžvilgiu pasekmingai pritaikė. Toji šalis greitai subirėjo ir pasidavė. Tik bėda, kad jis tokių "triksų" negalėjo pavartoti prieš anglus, nes tie yra gudresni ir už pačius vokiečius.

APŽVALGA

VIENU ŠŪVIU DVIEJŲ ZUIKIŲ NENUŠAUSI

Po savo suvažiavimo New Yorke, Lietuvių Tautinės Tarybos vardu buvo paskelbtas pranešimas apie jos tarimus. Vienas jų palietė tą nelaimingąjį klausimą, kuris jau pradeda nublukti nuo visų diskusijų, tai yra "vieningo darbo" klausimas. Minėtoji taryba jį irgi svarstė, prieidama štai kokios išvados:

"LTT., gerai suprasdama politinę šio momento svarbą, pasinaudojo XI. 7. suvažiavimo proga dar kartą užakcentuoti reikalą visiems lietuviams vieningai stoti į kovą už Laisvą, Nepriklausomą ir Demokratinę Lietuvą.

Kviesdama visus laisvajame pasaulyje esančius lietuvius prie vienybės, Taryba, kiek tai liečia jos dalį bendrame darbe, mano, kad sutarto darbo formulė galėtų būti lengvai surasta pagrindinėse demokratijos vertybėse, pirmiausiai susitarime ir aiškiame atsirubežiavime nuo buvusių diktatorinių pasireiškimų Lietuvoje."

Skaitant šią diplomatišką formulę susiduri su keliais galvosukiais, kurie eiliniam piliečiui nėra galima taip lengvai atspėt. Čia kalbama apie **atsirūbežiavimą nuo buvusių diktatorinių pasireiškimų Lietuvoje.** Gerai, nuo buvusių, bet kodel ne nuo dabartinių? Juk ir šiandie Lietuvoje yra aršiausia nazių diktatūra. Rezoliucijos rašytojai turėjo omenyje buv. Smetonos diktatūrą. Bet smerkdami ją jie nejučiomis susipainiojo ir išėjo labai nemalonus dalykas, kokio jie visai nemanė iškepti.

Taip pat, tarybos dar vienas užakcentavimas, jog visiems lietuviams reikalinga jungtis į krūvą, parodo pašaliniems žmonėms, kad toliau akcentavimo mes nenueinam. Ar gi ištikro jau yra taip bloga, kaip čia nuduodama? Nepriklausomos Lietuvos reikale lietuviai yra vieningi ir susijungę. Čia jau daug ko nepridėsi, nei atimsi. Jeigu toji vienybė neatneša vaisių, tai čia jau kitas klausimas. Už tą ne vienybė kalta, bet silpnas susiorganizavimas.

Mes visi dažnai sumaišom du dalyku — nepriklausomybę su būsimu Lietuvos valdymo aparatu. Neatskyrus griežtai tų dviejų dalykų visad atsidursi į painiavą. Lietuvių Tautinė Taryba kaip tik ir pateko tokioj painiavoj ir atstatymas Lietuvos jai maišosi su buvusiais, ar būsimais režimais. Aišku, kad laikant rankoj abu siūlo galu neišvyniosi kamuolio ir neišvengsi tų prieštaravimų, kurie pasireiškia minėtos tarybos rezoliucijose.

Dabartiniu laiku lietuviai tesirūpina tik apie nepriklausomos Lietuvos atstatymą. Kokie buvo ar bus režimai Lietuvoje, tai čia jau antraeilis dalykas. Tegul patys Lietuvos žmonės apie juos sprendžia. Lietuvių išeivijos užduotis yra tik pagelbėti išvaduoti Lietuvą iš okupantų. O ant šios platformės lengvai sutilps visi.

NEPAPRASTAS VISUOME. NIŠKOS APSAUGOS PLANAS ANGLIJOJE

Šiomis dienomis anglų parlamentui buvo patiektas svarstyti žinomo anglų ekonomisto Sir William Beveridge taip vadinamas socialės apsaugos planas, kuris daug toliau nueina, negu Amerikos "social security". Pagal tą planą kiekvienas Anglijos pilietis turės visą eilę valdiškų apdraudų nuo bedarbės, ligos, nelaimingų atsitikimų, senatvės ir pan. Net jeigu dantis suskaudės, tai apdrauda padengs gydymo išlaidas.

Toki platė apsauga kainuosianti į metus arti trijų bilionų dolerių. Valdžia prisidės su puse, darbininkai ir samdytojai turės prisidėti po ketvirtadalį sumos. Šios milžiniškos socialės reformos, beabejo, sutiks daug pasipriešinimo iš privatinių apdraudos kompanijų, iš turtingųjų tarpo ir tų, kurie mažai paiso apie savo ir šalies ateitį. Ar jiems pasiseks sutrukdyti priėmimą šio plano, neužilgo pamatysim.

Dr. Drangelio Paskaita Per Radio Apie Šių Dienų Transportaciją

Pereitam ketvirtadieny, Lietuvių Prekybos Būto vardu laikė paskaitą per radio Dr. K. Drangelis. Jo tema buvo: "Te Sukasi Lietuviški Ratai." Trum pai perbėgęs susisiekimų istoriją, jis pažymėjo, jog suvaržius gazoliną transportacija pasunkės, tačiau lietuviškas judėjimas privalo suktis po senovei.

Anot jo: "Lietuvių Prekybos Būtas nori priminti, kad visų svarbiųjų industrijų darbininkai, įvairių profesijų nariai ir biznio vedėjai lietuviai neliktų nuskriausti. Jie privalo kuogreičiausiai išpildyti atatinkamas aplikacijas, kad gauti jiems leidžiamą gazolino kvotą."

BE 100% WITH YOUR
10%
BUY WAR BONDS

Apie Ivairius Dalykus

Keletas Faktų Apie Musų Žemės Didumą Erdvėje

Žemės ašis nuo poliuso iki kito turi 12,013 kilometrų ilgio; juosta gi ištiesta per ekvatorių būtų 40,000 kilometrų ilgio. Visas žemės paviršius turi 52 miliuonus kvadratinių kilometrų. Tai yra gana didelis plotas. Vienok palyginus su saule, tai bus tik mažas grūdelis.

Saulė yra 1,300,000 kartų didesnė už musų žemę; tai yra dydis, kurį sunku ir įsivaizduoti. Bet senesniais laikais žmonės tikėjo, jog žemė yra milžinas, o saulė, tai nykštukas. Kopernikas pirmutinis atitaisė šią klaidingą nuomonę, įrodydamas, kad žemė sukasi aplink saulę, o ne atvirkščiai.

Tie 4 Centai Sukėlė Daug "Triubelio"

Theodore Ginulis, San-Diago, Cal. pardavė pusę svaro lašiniukų (bacon) paskaitydamas keturius centus daugiau, negu kainų nustatymas leidžia. Pirkėja Mrs. E. Porter patraukė jį teisman ir Th. Ginulis užsimokėjo 77 dolerius pabaudos.

Kiek Kainavo Amerikos Atradimas?

Seni dokumentai, užtikti Genuos mieste rodo, jog Amerikos atradimas kainavo išviso 6,000 dolerių. Patsai Kolumbus gavo $270., du jo pagelbininkai po $150. Jūrininkams gi tuo laiku mokėta po du doleriu į mėnesį.

Apie Braziliją Kaž Kodėl Mažai Girdisi

Praėjo daugiau kaip du mėnesiai nuo to laiko, kai Brazilija paskelbė karą Vokietijai ir Italijai. Tačiau apie tai nieko daugiau nesigirdi. Tur būt laukia kol Suvienytos Valstijos jai viską pristatys.

Brazilija turi apie 400,000 armiją, kuri yra menkai apginkluota ir kaip reikiant neparuošta. Jos aviacija pasenus, o jūrų laivynas irgi ne kažin kaip stiprus. Todėl kol kas Brazilijos prisidėjimas turi greičiau moralės, negu karinės reikšmės.

Švenčių Sveikinimai Kareiviams

Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimai kareiviams, esantiems už jūrų bus galima pasiųsti už 60 centų. Tokią nuolaidą padarė telegrafų kompanijos.

Areštuoja Prancūzų Politikus

Keletas žymių prancūzų politikų tapo areštuota Vichy agentų. Greičiausiai pagal geštapo įsakymą. Areštuotų tarpe yra Eduard Herriot, 70 metų, buvęs kelius sykius premieru.

Tadas Kosciuška atvyko pirmu syk į Ameriką 1779 metais. Bet jis nebuvo pirmutinis lietuvis pasiekti šią šalį.

Nedėkingoji Propoganda

Kai Vilniaus Lenkai Buvo Susirinkę Edinburghe

Iškraipymas Faktų, Kurie Visiems žinomi

Prieš porą savaičių, senojoj Škotijos sostinėj Edinburghe, buvo suvažiavę kilusieji iš Vilniaus krašto lenkų emigrantai. Šis susirinkimas tapo paverstas į politinę demonstraciją už palaikymą prie Lenkijos Vilniaus, Lvovo ir visų rytinių "kresų", arba provincijų. Kaip jau galima numatyti, čia buvo daug kalbėta apie lenkiškos kultūros nuopelnus, apie neužginčijamas teises link tų plotų ir apie Lietuvos "tuščias" pretenzijas į Vilnių.

Jei tik tiek butų buvę kalbėta, tai pusė bėdos. Bet oficialiam komunikate, kuris pasiekė Ameriką ir jos valdiškas įstaigas, pripasakota šmeižtų ir nesąmonių. Pavyzdžiui, vienoje vietoje sakoma, jog kai lietuviai paėmė iš bolševikų Vilnių lapkričio mėnesyje, 1939 metais, tai pradėta išdavinėti "kauniški" pasai. Iš visų gyventojų tik 10 nuoš. pasisakė esą lietuvių tautybės, o 90 nuoš prisipažinę lenkais.

Prie tos progos vienas užsienio diplomatas pareiškęs: "Nuo šio momento lietuviai ant visados netenka Vilniaus". Kas buvo tuo gudriuoju diplomatu, nepasakyta. Tur būt kas nors atstovaująs Marso planetą. Juk rimtas žmogus negalėjo pasakyti, jog Lietuvos kariuomenės įžengimas į Vilnių reiškė netekimą to miesto. Tai vis tiek, kad įėjus į namą, kas nors imtų tvirtinti: "Nuo dabar mes nebeesame tame name."

Kad Vilniaus mieste butų 90 nuoš lenkų tam ir įsikaušęs nepatikės. Didžiumą gyventojų ten sudarė žydai. Pridėjus prie jų baltgudžius ir kitas tautines grupes, lenkų nuošimtis pasiliktų labai mažas. Beto, reikia dar atsiminti, jog nuo Želigovskio laikų į Vilnių buvo importuota mozūrų, krokoviakų, varšuviečių, guralių ir kitų, kad daugiau sulenkinus tą kraštą.

Bet ir del nuošimčių neapsimokėtų dabar ginčytis. Visokie gudruoliai taip sumekleriuoja plebiscitus, kad gauna tą, kas jiems reikalinga. Lenkai irgi nėra parsti meistrai šioje srityje. Vienok čia dar nepasitenkinta skaitlinėmis. Minėtame Vilniaus lenkų komunikate pasakyta štai dar kas:

"Bet po kruvinos lietuvių okupacijos, kuri atnešė baisų badą ir skurdą, vėl atėjo sovietų okupacija, o paskiau vokiečių. Tęsiasi ji iki šiam laikui ir sker dime lenkų naziai naudojasi parsidavusia lietuvių policija."

Kaip matote, čia jau nebe vartymas skaitlinių ir nuošimčių, bet tiesioginiai šmeižtai. Pasakojimai, kad paėmę Vilnių iš bolševikų 1939 metais lietuviai atnešė ten badą ir skurdą yra didžiausia nesąmonė ir melagystė. Tūr būt tie, kurie rašė tuos komunikatus nežino kas atsitiko pasaulyje bėgyje pastarųjų kelių metų. Lietuviai, atėjėdami į Vilnių išgelbėjo to miesto žmones nuo badavimo, nes bolševikai į trumpą laiką buvo konfiskavę ir išvežę viską, palikdami mieste tik nuogas sienas.

Taip pat nerimti yra ir lenkų užmetinėjimai būk nazių kontroliuojama lietuvių policija žūdo lenkus. Visas žūdynes ten atlieka ne policija, bet pati vokiečių gestapo. Del ko lenkai taip ūmai pradėjo puldinėti lietuvius, mums nesuprantama. Tai savo rūšies liguistiškas apsireiškimas, kuriuomi laiks nuo laiko žmonės suserga ir netenka lygsvaros. — **K. Puodžiūnas.**

Žiežirbos

Jeigu mes mažiau kalbėtum apie neveiklumą, o daugiau galvotum apie tai, ką kiekvienas galim atlikti dabar, tuomet lietuviška akcija kaip bematant išsijudintų.

Neseniai katalikų artistų grupė suvaidino Chicagos lietuviam veikalą "The Virtue of Satan" — Šetono Dorybės. Ir sakomo, jog publikai tas begalo patiko. Žmonės buvę tiesiog sužavėti.

Tai jau blogas ženklas. Mums priderėtų džiaugtis ne piktų dvasių darybėmis, bet dieviškomis. Kitaip viskas apvirs auk štyn kojom.

Karas rusų fronte yra gana keistas. Vasaros metu atakuoja naziai, o žiemos metu — rusai. Reiškia, vieni ir kiti dirba pusę laiko. Bet kai į Europą ateis amerikiečiai su anglais tuomet sezoninis karas virs į visų metų karą.

Aš siūlyčiau, kad lietuviai ne tik nesteigtų daugiau tarybų, bet pakeistų ir gyvuojančias. Paklausit del ko? O gi štai del ko — tas žodis mums nuolat primena tarybų Lietuvą...

Patarlė sako, jog kiekvienas žmogus yra savo likimo kalvis. Bet kiek yra tokių, kurie pažįsta tą kalvio amatą?

Amerikos lietuvių įėjo madon apvesdinti dvi draugijas, sujungiant jas į krūvą. Iš tos "okazijos" ruošiami net vestuvių baliai. Gaila tačiau, kad jos tą daro ne iš meilės, bet del turto.

Mūsų komunistai pasakoja, kitiems buk jie stoją už laisvą Lietuvą, kurioje būtų darbininkiška valdžia. Tai yra toki valdžia, kuri dirba ne pagal savo piliečių įsakymą, bet pagal svetimo komunistų internacionalo "ukazus". — **Patrimpas.**

ATYDA! TAVERNŲ SAVININKAI

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.

John F. Skorpik, Sav.

1945 W. 47th St. Chicago, Ill.

AGENTAI:

Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratek

Lietuviai Amerikoj

Albinos Ambraziejutės Ir P. Venslausko Vestuvės Brooklyne

Pabaigoj pereito mėnesio susivedė Albina Ambraziejūtų su Petru Venslausku. Šiūbą suteikė kun. Norbertas Pakalnis, Apreiškimo parapijos bažnyčioj. Vestuvių bankietas įvyko Grenada viešbutyje, Brooklyne. Programos tostmasteriu buvo Jonas Valaitis. Kalbėjo klebonas kun. Norbertas Pakalnis, "Amerikos" redaktorius Juozas Laučka, Pijus Bukšnaitis, jaunasis Petras Venslauskas, jaunoji — Albina Venslauskienė-Ambraziejūtė, jaunojo tėvai — Juozas ir Ona Venslauskai; jau nosios sesutė Birutė, mamytė ir Dėdė Juozas Ambraziejus. Svečių tarpe daugiausia buvo giminės. — **Kor.**

CLINTON, IND.

Nauji Nariai Tėvynės Mylėtojų D-jos Kuopoj

Noriu pranešti, jog TMD. 53 kuopa pradeda išsijudinti ir į trumpą laiką prisirašė trys nau ji nariai, iš jų du jaunuoliai: Julius Skinderis, Feliksas Riauka ir Vincas Sasevičius.

Kas mylite savo tautą ir apšvietą stokite į T. M. Dr-jos eiles. Mokesnis labai maža, tik vienas doleris į metus, o knygų gausite už $5. vertės. Tai gana puikus bargenas. Dabar visi privalėtumem pasidarbuoti nuvargintos tautos labui.

— **Tautietis.**

Pokilis Išvyksantiems į Dėdės Samo Armiją

ALT. Sandaros 1-mo apskrities bankietas pavyko gerai. Mat, apskritys rengė priėmimui Sandaros 1-mo apskr. delegatų. Kadangi vėliau buvo sužinota, kad keletas sandariečių sūnų išeina į kariuomenę, tai ir pats bankietas buvo ruošiamas jųjų išleistuvėms, būtent: J. Taruškai, V. Taruškai, J. Barisui.

Bankietas buvo vienas iš geriausių. Už tą viską turim būt dėkingi gaspadinėms. Tik nelaimė, kad svetainė buvo permaža ir keli desėtkai turėjo grįžti namo.

Kalbos ir Linkėjimai

Tankiausia bankietuose būna šiokia tokia programa, tai ir šis bankietas neapsėjo be to. Buvusis 1-mo apskr. pirm. P. Yankus atidarė vakaro programą, apibrėždamas jo tikslą ir vedėju perstatė J. Arlauską. J. Arlauskas pakvietė visą eilę veikėjų tarti keletą žodžių, būtent: A. Kriaučialį, K. Jurgeliūną, J. Tumavičienę, J. Pečiulį, J. Smiglą, J. Sedlevičių, J. Dvarecką, S. Jakubauską, p-nias Stalauskienę, Taruškienę, V. Taruška, K. Barisą ir J. Lekį. Visi jie pasakė gražias kalbas ir linkėjo J. Taruškai, V. Taruškai ir J. Barisui laimingai kariauti su priešais, bet neužmiršti, kad tu esi lietuvis.

Pasibaigus kalboms P. Yankus įteikė po dovaną naujokams. Bet jų tarpe dalyvavo dar vienas naujokas, iš Worcester, Mass., kuriam dovana nebuvo įteikta delto, kad tik buvo sužinota paskutinę minutą, tai vakaro vedėjas atsiprašė jo. Einant prie užbaigos buvo perstatyti naujokai: V. Taruška, J. Taruška, V. Stolauskas ir J. Barisas, kurie pasakė, kur mes neisim, bet visada būsime ainiais Lietuvos.

Aš tikiu, visi dalyviai dėkingi gaspadinėms už gerą vakarienę, tai ir jų vardus čia paminėsiu: p. Stasiulienė, p. Zokienė, p. Lušienė, p. Kropienė, p-lė Navickaitė, p. Aleksandravičienė, ir p. Arlauskienė.

S. Jakubauskas Išrinktas Organizatorium

ALT. Sandaros 1-mo apskrities organizatoriu tapo išrinktas S. Jakubauskas, kuris visą savo gyvenimą yra pašventęs Sandaros ir Lietuvos darbams. Taigi užėmęs organizatoriaus vietą pirmoms dienoms prirašė 3 naujus narius, būtent: Juozą Kirmeliavičių, Simoną Jakubauską, Jr. ir P. Vadlūgą.

Susirinkimas Gruodžio 20 d.

ALT. Sandaros 7-tos kuopos svarbus mitingas įvyks gruodžio 20 dieną, 1942 m., Sandaros svet., 124 F St., So. Bostone.

Šis mitingas yra labai svarbus kiekvienam nariui, nes bus renkama kuopos valdyba ateinantiems metams.

— **Kuopos Valdyba.**

SVARBI PRAMOGA ĮVYKS SEKMADIENY, GRUOD. 13

ALT. Sandaros 7-ta kuopa rengia metinį bankietą ir kartu pagerbimą tėvų ir jų vaikų, kurie kariauna už Amerikos ir Lietuvos laisvę. Bankietas įvyks gruodžio 13 dieną, 1942 metais, 6:30 val. vak., Lietuvių piliečių svetainėj E ir Silver St., So. Boston, Mass.

Tokiu būdu užkviečiam visus geros valios lietuvius šiame bankiete dalyvauti ir užtikrinam, kad turėsit gerus laikus.

— **Parengimo Komisija.**

NORWOOD, MASS.

Pakvietimas į Įdomią Pramogą

Sandaros 33 kp. rengia "Whist Party" p-nų J. Pečiulių namuose, 24 Congress St., Walpole, Mass. penktadieny, gruodžio 18 dieną.

Prašome visus dalyvauti, nes laimėsime puikias dovanas. Kurie atsilankys, tie nesigailės. Pakvieskite ir savo draugus da lyvauti. — **Kviečia Komitetas.**

SLA. 122 Kuopos Prieš-Metinis Susirinkimas

SLA. 122 kuopos Town of Lake priešmetinis susirinkimas įvyks šiam sekmadieny, gruodžio 6 dieną, 1 val. po pietų, J. Dimbelio svetainėj. Visi nariai prašomi atsilankyti, nes bus rinkimai naujos valdybos.

Žodis "automobilius" reiškia judėjimą savo jėgomis, be kieno nors traukimo. Suvaržius gazoliną mes patys dabar turėsime save traukti, kitaip sakant — busime automobiliais.

Paskandino Du Ašies Laivu

Šiomis dienomis prie Tunizijos pakrančių tapo paskandinti du prekybiniai vokiečių laivai, vežę pagelbą savai kariuomenei Šiaurės Afrikoj.

The old-fashioned girl who spent her spare time polishing the silverware has a daughter who devotes her leisure to burnishing her finger nails.

Žymi Musų Baletistė P-lė Valerie Šliažiutė Ryt Dienos Programoj

Ši gabi ir pasižymėjusi baletistė p-lė Valerie Šležiūtė dalyvaus ryt dienos programe, Dariaus-Girėno svetainėj, kur statoma operetė "Meilė be Proto" ir koncertinė dalis. Vakaro pradžia lygiai 6 val. vakare.

P-lė Šležiūtė dabartiniu laiku pasirodo didžiuose teatruose ir yra apvažiavusi su savo trupe plačiąją Ameriką.

Jų Daugiau Neesą

"Frankfurter Zeitung", polemizuodamas su anglų vyriausybe dėl jos susitarimų su bolševikais, tiek Pabaltijo valstybes, tiek Lenkiją vadina "buvusiomis valstybėmis".

Ostlandas Turįs Pasilikti Nazių Alsavimo Plotu

Ką Vokiečiai Svajoja Padaryti su Užimtais Pabaltijos Kraštais

Vokiečiams Atsidariusi Galimybė Išnaudoti Kitas Tautas

Ryšium su Vokietijos "Rytų ministerijos" vienerių metų sukaktuvėmis "Deutsche Zeitung im Ostland" paskelbė Dr. Meyerio, ministerio okupuotams Rytų kraštams nuolatinio pavaduotojo straipsnį. Jame sako ma, kad ši ministerija buvusi įsteigta "fuehrerio" įsakymu.

Autorius pradžioje pastebi, kad ana ministerija apimanti uždavinius "okupuotuose Rytų kraštuose" ir "Ostlando bei Ukrainos reicho komisariatus". Ministerija savo veikimo pagrindan padėjusi dėsnį, kad "Rytų erdvė" nesanti vienalytė sąvoka; šioje erdvėje gyvenančios tautos, kurios viena nuo kitos skiriasi. Ministerija galvojanti "ne biurokratiškai". Ji auklėjanti "naują vokiečių tautos vadovybės kadrą", kuris sugebąs spręsti visus, nors ir sunkiausius, uždavinius. Vokiečių jaunime atsiveria galimumai, a pie kuriuos jis anksčiau tegalėjęs svajoti.

Pirmas ministerijos uždavinys buvęs "mobilizuoti visas pajėgas" karo vedimo reikalams. Tam tarnauja ir "šimtai tūkstančių Rytų darbininkų", kurie dirba Vokietijoje. Ministerija kiekvienai "Rytų tautai" suradusi "psichologiškai teisingas" valdymo formas...

Baigdamas, autorius sako, kad vokiečių tauta pagaliau gavusi "alsavimo erdvę, kuri reigalinga jos gyvybei". Niekada savo istorijoje vokiečių tauta nestovėjusi tokių "milžiniškų uždavinių" akivaizdoje. Žvilgsnis nuolat esąs nukreiptas į "laisvą, nepriklausomą, sujungtą ir autarktinę Europą, kuri Adolfo Hitlerio vadovybėje turės Rytuose erdvę kvėpavimui, savo gyvenimo garantavimui ir kur ji galės pritaikyti savo kūrybinę galią."

TRUMPOS ŽINIOS

Apsirėdymui ir maistui Alaskos eskimosai ir indijonai suvartoja 35,000 briedžių.

Buv. kumštynių čempionas Jack Sharkey dabar turi Bostone "bar" arba taverne, kuri yra didžiausia visoj Amerikoj.

Pirmutinis gelžkelis Kinijoj buvo pastatytas 1876 metais. Jis buvo tik 10 mylių ilgio. Bet kuomet traukinėlis užmušė žmogų, tai valdžia liepė tą gelžkelį išardyti.

— Pasak "Kauener Zeitung", Vilniuje esąs iškeltas Vokietijos herbas — aras. Jis esą pastatytas tokioje aukštumoje, jog matosi visame mieste.

Nors taboka neauga Egipte, vienok Egipto cigaretai parsiduoda visam pasauly.

Mississippi upė nuneša į vandenyną daugiau vandens, negu visos Europos upės, sudėju į krūvą.

1910 metais visam pasauly buvo suvartota tik 11,000 tonų gumos.

Kaune vokiečių kareivių reikalams įrengti antri kareivių namai (Soldatenheim).

Rytoj Statoma Puiki

VIENO VEIKSMO OPERETĖ

"MEILĖ BE PROTO"

Kazys Pažerskis
Žinomas Dainininkas ir Scenos Artistas — Daktaro Rolėje.

P-ni S. Čerienė
Muzikalės Dalies Vedėja ir Nenuilstanti Darbuotoja Lietuviško Meno Srityje.
Ji Rūpinasi, Kad Šis Veikalas Būtų Pastatytas Kuopuikiausiai ir patenkint atsilankiusius.

VAIDINIMAS
OPERETĖS
"Meilė be Proto
Įvyksta
Sekmadieny,
Gruodžio 6 d.
Dariaus-Girėno
Svetainėje
Paskiau Bus
ŠOKIAI
Prie Geros Orchestros
Visi Chicagos
Lietuviai
Kviečiami
Atsilankyti
Į Šį Nepaprastą
Ir Įdomų Vakarą.
Pradžia Lygiai 6 v. vak.
Įžanga 75 Centai

P-lė Christina Mileriūtė
Jauna Gabi Lošėja ir Dainininkė — Normos Rolėje.

Juozas Uktveris
Mūsų Scenos Veteranas Pasirodys Hydrogeno Rolėje.

Jų Dainos Skambės Gruodžio 6 Dienos Parengime Dariaus-Girėno Svet.

Merginų Choras po Vadovyste p-nios A. Steponavičienės Išpildys Koncertinę Dalį To Gražaus Vakaro, Kuris Įvyksta Sekmadieny, Gruodžio 6 dieną, Dariaus-Girėno Svetainėje.

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

Englewood 5883-5840
P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Dar gražiau, moderniškiau įrengta.
420 WEST 63RD STREET

M. J. KIRAS
Home Builders
Real Estate
NOTARY PUBLIC
INSURANCE OF ALL KINDS

3251 So. Halsted St.

MARGUTIS
"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932
1450 Kil. — 10-TI METAI
WHFC
Sekmadieniais—1 val. popiet
Darbo Dienomis—9:30 v. v.
• PENKTADIENIAIS
• ŠEŠTADIENIAIS
7 val. vakare

AUTOMOBILISTAI!
KUOMET JUMS REIKALINGA:
Generators, Armatures, Sarter Armatures Pataisyti bei Iškeisti, Field Coils, Brušių, Bušingų ar kitų dalių del Generators
Kreipkitės pas Brolius Vaišvilus į
MID WEST ARMATURE SERVICE
813 West 35th Street — Phone Yards 6776

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS
"The Most Economical Heat in the World"
That is what you can tell all of your friends, too, when you have your home automatically heated with a Winkler Stoker. No more ashes to shake -- no more smoke or soot. No trips to the basement in the early morning. Most Winkler installations result in an immediate saving that more than pays for the stoker. Install in your present furnace.

Write for the Facts
RAY ALTER
3251 N. Western Ave. — Chicago, — Tel. BOUlevard 9406

Štai Ką Svarstė ir Nutarė Mass. Valstijos Darbuotojai

Daug Svarbių Dalykų Buvo Atlikta Šiam Suvažiavime

Pasiruošę Didesniam Veikimui Ateičiai

ALT. Sandaros 1-mo apskrities metinė konferencija įvyko lapkričio 22 dieną, 1942 metais. Sandaros svet., 124 F. St. South Boston, Mass. Pirm. P. Yankus konferenciją atidarė 2 val. po pietų.

Pirm. P. Yankus pakvietė J. Pečiulį, K. Mereškevičių ir A. Kriaučialį į mandatų ir rezoliucijų komisiją; pakviestieji apsiėmė.

Komisijai užėmus sutvarkymą mandatų pirmininkas pakvietė kalbėti Sandaros veikėjus, būtent: A. Jezukevičių, A. Dūdą, J. Versiacką ir S. Norkūną, kurie ragino delegatus daugiau dirbti ir kad ateinantį suvažiavimą sandariečių skaičius išaugtų dvigubai didesnis.

Mandatų Komisija per Antaną Kriaučialį, kad konferencijoj dalyvauja 4-rios kuopos su 28 delegatais sekančiai:

7-ta Kp. S. Boston, Mass.

J. Sidlevičius, B. Pečiulis, A. Skatikas, J. Lekys, J. Smigla, S. Norkūnas, J. Kapočiūnas, L. Stasiulis, P. Jakubėnas, S. Jakubauskas, S. Kontautas, J. Kirmeliavičius, S. Naudžiūnas, A. Yuga, F. Kesleris, J. Sinkus, K. Mereškevičius, B. Tumavičius ir J. Kruopas.

16 Kp. Worcester, Mass.

A. Kriaučialis, A. Dūda, J. Pupka, J. Dvareckas ir J. Mazuraitis.

24-ta Kp. Montello, Mass.

A. Jazukevičius ir K. Parazinskas.

33-čia Kp. Norwood, Mass.

J. Tumavičienė ir J. Pečiulis.

Apskrities Valdyba

Pirm. P. Yankus, Vice-pirm. K. Jurgeliunas, sekr. J. Arlauskas, ižd. J. Tumavičienė, ižd. glob. A. Šablinskas ir Iz. Vasiliauskienė.

Viso delegatų su apsk. valdyba konferencijoj dalyvavo 34ri atstovai.

Konferenciją vesti buvo palikta veikenčiajai valdybai.

Pereito suvažiavimo Protokolą skaitė apskrities sekretorius, kuris buvo priimtas vienbalsiai.

Valdybos raportai buvo priimti vienbalsiai.

Spaudos komisijos raportai buvo išduoti per J. Lekį ir K. Mereškevičių, kurie buvo priimti vienbalsiai ir nutarta, kad J. Lekiui, J. Krasinskui ir K. Mereškevičiui padėkoti už pasidarbavimą spaudoje.

Seimo delegatai, K. Jurgeliunas ir J. Arlauskas iš davė raportą apie buvusį Sandaros seimą Pittsburgh, Pa. Raportai buvo priimti vienbalsiai.

Kuopų raportai buvo priimti taipgi vienbalsiai.

Laiškas buvo skaitytas nuo Centro Sekr. M. Biekšos su pasveikinimu ir raginimu, kad ateinančiais metais Lietuvos 25 metų nepriklausomybė būtų paminėta kuo tinkamiausiai. Laiškas buvo priimtas vienbalsiai ir nutarta prisidėti prie išleidimo padidintos laidos, kuri bus skiriama paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės 25 metų jubiliejaus, o tuo rūpintis palikta valdybai.

Nutarta pasiųsti Lietuvos nepriklausomybės 25 metų proga paruoštą pasveikinimą su auka $25.00, ir be to dar turi būti įdėta naujos valdybos fotografija.

Nutarta pasiųsti Kalėdų pasveikinimą Sandarai su auka 25 dol.

Konferencijos delegatai suaukojo $36.00 Kalėdų pasveikinimui Sandaros.

J. Sidlevičius aukojo $5. Po $2.00: — J. Pupka, A. Šablinskas, S. Naudžiūnas, A. Dūda, J. Dvareckas. Po $1.00: S. Norkūnas, B. Pečiulis, J. Arlauskas, P. Yankus, S. Jakubauskas, A. Kriaučialis, A. Yuga, J. Pečiulis, A. Skatikas, K. Jurgeliūnas, J. Lekys, L. Stasiulis, J. Smigla, J. Versiackas, A. Jazukevičius, S. Kontautas, K. Parazinskas, J. Tumavičienė, K. Mereškevičius, V. Galubickas, J. Kruopas.

Telegrama buvo skaityta nuo M. Vaidylos su pasveikinimu konferencijos delegatų, kuri buvo priimta su rankų plojimu.

Buvo įnešta, kad Apskrities kasierius būtų pastatyta po kaucija, bet daugumos balsu buvo atmesta.

Buvo plačiai apkalbėta apie tolimesnį veikimą ir padaryta išvada, kad tą veiklą palikti veikiančiai valdybai.

Nutarta paraginti visas Sandaros kuopas, kad jos kuo iškilmingiausiai paminėtų Vasario 16 dieną.

A. Kriaučialis įnešė, kad būtų paragintas Sandaros Centras, kad jie paskelbtų vajų naujų narių prirašymui. Įnešimas buvo priimtas vienbalsiai.

J. Lekys įnešė, kad Sandaros organizatoriams už prirašymą daugiausiai narių būtų suteiktos dovanos. Įnešimas buvo priimtas vienbalsiai ir nutarta paskirti tam tikslui $10.00.

Nutarta atsikreipti į Sandaros Centrą, kad jie atspausdintų Sandaros konstituciją, o tam tikslui buvo paskirta $25.00.

Nutarta pasiųsti pasveikinimą Nadui Rasteniui, naujai išrinktam į valstijos legislaturą.

Apskr. Valdybos Rinkimai

Pirmininku išrinktas K. Jurgeliūnas, vice-pirm. L. Stasiulis, sekr. J. Arlauskas, antruoju sekr. S. Norkūnas, ižd. J. Lekys; ižd. glob. J. Pupka ir P. Yankus. Spaudos komisija: K. Mereškevičius, J. Pečiulis ir J. Krasinskas; organizatoriai: S. Jakubauskas ir A. Dūda. Kiekvienas buvo renkamas atskirai, bet visi išrinkti aklamacijos būdu.

S. Norkūnas įnešė, kad būtų surengta prakalbų maršrutas. Įnešimas buvo priimtas vienbalsiai ir tuo rūpintis palikta valdybai.

J. Tumavičienė įnešė, kad P. Pivarūnui būtų pasiųsta pasveikinimas už jo pasidarbavimą Sandarai. Įnešimas buvo priimtas vienbalsiai ir tą atlikti palikta sekretoriui.

A. Kriaučialis įnešė, kad ateinantis suvažiavimas butų laikomas Worcester, Mass. Įnešimas buvo priimtas vienbalsiai.

Pirm. P. Yankus konferenciją uždarė 5:30 val. vak.

Konferencijai užsidarius buvo gauta telegrama šio turinio: Gerbiami Sandariečiai:-

Vakarų valstijų Sandariečių ir tautinio nusistatymo veikėjų konferencija, susirinkusi Hamilto viešbutyje, Chicago, Ill. svarbiais išeivijos ir Lietuvos reikalais sveikina jus Bostono ir apielinkės veikėjus. Lai būna mūsų visų nustatymas dirbti už nepriklausomos Lietuvos atsteigimą. Pasirašo — Rakas, Bieksha, Gediminas.

— **Sekr. J. Arlauskas.**

Skaitykit "Sandarą"

Iš Sandaros Centro

Šiuomi mes norėtume, kad visi sandareičiai atydžiai perskaitytų Sandaros Pirmo apsk. konferencijos protokolą, kuris telpa šios "Sandaros" laidoj ir pamatytų kiek daug gerų ir organizacijai naudingų tarimų minėtas apskr. yra padaręs.

Tiesa, mes daug padarome gražių tarimų, bet tankiai jie ir pasilieka tik tarimais. Tačiau, žinodami Mass. valstijos sandariečių darbštumą, mes pilnai tikime, jog tie visi tarimai bus įgyvendinti iki aukščiausio laipsnio.

Apart finansinės paramos centrui, jie nutarė paraginti Centro Valdybą skelbti VAJŲ. Iš privačių pranešimų teko patirti, kad minėtoji konferencija pasižadėjo sekančiais metais pri rašyti net 1,000 naujų narių ir atsteigti bei įsteigti desėtkus naujų kuopų. Na, o kaip bus su kitomis kolonijomis? Kada pasijudins mūsų Prezidento kolonija — Pittsburghas? Kur bal tamoriečiai?

Conn. valstijoj irgi reiškiasi didesnis bruzdėjimas.

Dėdė Juozas Ambraziejus irgi nemiega. Laiks nuo laiko — žiūrėk ir atplaukia naujas narys arba skaitytojas.

P-nas A. Žugžda ir pasižadėjo sutverti naują Sandaros kuopą Kerney, N. J.

P-nai M. Kasparaitis ir J. Kasputis taip pat pasižadėjo netolimoje ateityje pasidarbuoti Wisconsine.

P-nas J. Brazauskas nusiskundžia esąs labai užimtas, tačiau pasižadėjo kuopos reikalus pilsutvarkyti.

P-nas F. Motuzas dirba dieną ir naktį dirba, kad laimėti karą. Bet kol jis gyvas ir sveikas — bus gyva ir Detroito Sandaros kuopa. Tai žmogus, kuris mažai kalba, o daugiau dirba.

Taigi visi stokime kartu prie darbo ir sustiprinkime savo organizaciją naujais nariais ir laiškčio skaitytojais — žodžiu sakant—naujomis pajėgomis.

Šiomis dienomis gavome Sandaros 7-tos kuopos, So. Boston, Mass. per sekretorių J. Arlauską sekančiai:

F. Zokas	$2.40
J. Arlauskas	2.40
K. Adamkevičius	2.40
K. Barisas	1.60
J. Pranaitis	2.40
J. Samsonas	1.60
J. Smigelskas	2.40
F. Janulis	2.40
M. Sinkus	2.40
J. Valtavičius	2.40
A. Kalinauskas	.80
P. Jakubėnas	2.40
J. Lekys	.80
J. Kapočiunas	2.40
B. Pečiulis	.80
A. Bendoraitis	2.40
P. Jankus	.80
S. Chase	2.40
J. Šaukštas (naujas)	2.40
P. Orientas	2.40
J. Sakevičius	2.40
J. Kirmeliavičius (n-jas)	2.40
S. Alukonis, Jr. (naujas)	2.40
P. Vadluga (naujas)	1.60
S. Alukonis	2.40

— **Sekr.**

'Woman of Year'

Mrs. Nellie Mistele, who founded pie-of-the-month club for the USO club in Milwaukee, is shown with some of her pies. Mrs. Mistele and her aids produce pies at rate of 300 a month. We nominate her for title of "woman of the year."

"Blackouts" are not new, according to educators, who say that over 400 years ago, when the German city of Frankfurt was threatened with attack, the civic authorities ordered all upper windows to be darkened to hide the city from the enemy.

Buvo Išvyti Iš Sov. Rusijos

KĄ STALINAS "DOVANOJO" AMERIKAI

Chicago Daily Tribune, gruodžio 1, parašė editorialą apie Rusijos mokslo vyrus, kuriuos Stalinas išvijo iš Rusijos.

Dr. Vladimir K. Zworikin, demonstravo savo išrastą elektrono mikroskopą National Industrial ir American Chemical Society suvažiavime. Jo naujai išrastas mikroskopas parodo daug mažesnes, gryną akia nematomas daleles, kurios iki šiolei nebuvo matomos. Dabartinis mikroskopas padidindavo iki 2,000 sykių, Zworykino mikraskopas padidina iki 100,000. Zworykin pareiškė, kad naujasis mikroskopas atidengs daug naujų gamtos paslapčių, apie kurias mes šiandie nieko nežinom.

Reikia priminti, jog Dr. Vladimir K. Zworykiną, Stalinas išvijo iš Rusijos už nenusilenkimą prieš komunizmą.

Stalinas davė Amerikai žymų mokslininką Maksimov, kuris Chicagos Universitete turi užėmęs svarbią vietą. Garsiausias astronomas Struve taipgi buvo išvytas iš Rusijos delto, kad negarbino Stalino, kaipo saulės dievo. Struve yra vienas žymiausių šių dienų astronomų pasaulyje. Dabar jisai yra direktorius Yerkes Observatorijos Chicagos Universitete.

Pagarsėjęs chemikas Dr. Ipatiev, buvo priverstas bėgti nuo komunistų iš Rusijos už gryno mokslo skelbimą. Dabar jisai mokina chemiją Northwestern universitete.

Orlaivių inžinierius Seversky, kuris savo orlaivininkystės vystymu neturi lygaus, taipgi buvo išvytas iš Rusijos už tobulinimą orlaivių.

Stalinas taipgi išvijo šokėją Massine, pianistą Horowitz, smuikininką Millstein ir muziką Piatagorskį.

Tokis Stalino pasidarbavimas atnešė didelį nuostolį rusų tautai. Kuomet Stalinas nualino Rusiją mokslinčiais, tai laisva Amerika priglaudė juos ir jie turi pilną ir neaprūbežiuotą laisvę vystyti savo geniališkumą.

Taigi matome kaip diktatura yra kenksminga žmonijos progresui. Jeigu Rusija butų laisva ir mokslo vyrai joje galėtų laisvai veikti, tai toji šalis duotų daug tokių mokslo vyrų pasauliui. — **Papartis.**

Ištrėmimo Kelias

Ar tu matei kaimai
Kaip degė mūs tėvynės?
Baisiai liepsna ūmai
Apglėbdavo... Nakvynės
Vargšai netekdavo ir turto
Tėvų ir protėvių senų
Šimtmečiais tverto ir įkūrto...
Ten liko krūvos pelenų...
O ten maži vaikai
Be tėvo ir be duonos...
O ten šalis, laukai
Pavirto į dirvonus.
Ten raudą pakely našlaitė,
Netekus tėvo ir mamos,
Nežino kur toliau jai eiti,
Kas ją priglaus ir kas globos.
Nakties tamsoj nelaukiant ryto,
Tirštai prigrūdę vežimus,
Jie traukė vienas paskui kito,
Palikę tėviškės namus,
Laukus derlingus želmenų —
Į liūdesį tamsių dienų...
O iš šalių seni
Sodiečiai... sunkiai žengė.
Jie ilgesio pilni;
Raukšlėtus veidus dengia
Nusiminimas. Kur jie eina?
Kur jie galų gale sustos?
Ar jie išgirs tėvynės dainą?
Ar jie ilgai svietur vaitos?
Gal svetimi kapai
Altajuj, prie Uralo
Juos pasitiks šaltai —
Sulauks kelionės galo...
Nepamatys daugiau tėvynės,
Už laisvę jos kovon nestos,
Kai spinduliai aušros auksinės
Apšvies kelius brangios tautos!

— **J. Mikuckis.**

— Iki spalių m. 3 d. Lietuvoje, vokiečių generalinio komisaro įsakymu, turėjo būti surašytos visos vištos, avys ir — bitės.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI — BIZNIERIAI

Tel. YARds
Aleksa Bakery
J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICtory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEEly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Įvairiausių Dailydystės Darbų

Help Win the War with the Money You Save

Of course freedom is expensive. The highest price tags are always attached to the most precious items. And the cost of human liberty in blood and treasure is a staggering one. But to be able to speak and pray and think and vote the way we wish—did you ever hear anyone question the cost?

Some Americans are paying the cost with their lives. Others are buying as many Defense Stamps and Bonds as they possibly can—every day. Are you doing your share?

PASKOLOS DAROMOS
ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
GREITAI IR PIGIAI
MĖNESINIAIS
ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Association
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas
Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
Sekretorius

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR ĮSIGYTI TOKĮ NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MANĖ Į OFISĄ IR AŠ JUMS PARODYSIU UŽBAIGTUS NAMUS, KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIEINAMI.

John Pakel
GENERAL BUILDING CONTRACTOR
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Dabartinė Lietuvos Padėtis Šveicarų Akimis Žiurint

Nazių Okupacija Čiulpia Iš Žmonių Gyvybės Syvus

Amerikos Nusistatymas Gaivina Lietuvių Viltį

Šveicariečių laikraštis "Tages Anzeiger", išeinas Ciuriche, paskelbė šį straipsnį, pavadintą "Lietuvos vargo keliai":

"Jeigu visa eilė Europos valstybių pažįsta viena svetimą okupaciją, tai Lietuva šio karo metu turi pakelti jau antrą okupaciją. Pirmaisiais dabartinio karo metais atėjo Sovietų Rusijos okupacija, kuri, prasidėjus Vokietijos karui prieš Sovietų Sąjungą, buvo pakeista vokiečių okupacija.

Lietuvių tauta turi dideles istorines tradicijas, kurios pasiliko gyvos. Lietuvos valstybė išaugo per paskutiniuosius viduramžių šimtmečius į galingiausią valstybę Rytų Europoje. Dabartinė Gudija daugiau kaip pusę tūkstančio metų įėjo į Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės ribas; taip pat dideli Ukrainos plotai buvo valdomi jos didžiųjų kunigaikščių, kurie save vadino ne tik Lietuvos, bet ir "multorum ruthenorum" kunigaikščiais. Bet lietuviai nėra slavai, be to, tikyba juos skiria nuo Rytų slavų, kurie daugumoje yra stačiatikiai. Tuo tarpu kone visi lietuviai yra katalikai; tik maža jų dalis yra protestantai pakeitę savo tikybą reformacijos kovų metu. Tad jau vien dėl savo tikybos lietuviai orientuojasi į Vakarų Europą.

Lietuvių Kovos Už Laisvę

Du šimtmečius truko lietuvių tautos kova su germanais, kurie trylikto šimtmečio pradžioje įsitvirtino dabartinėje Latvijoje ir Estijoje; tačiau germanai niekuomet nepajėgė pašalinti kylio, kuris juos skyrė nuo likusio vokiečių reicho. Pagaliau ši kova pasibaigė germanų pralaimėjimu, ir 500 metų lietuvių valstybinė siena su vokiečiais pasiliko nepasikeitusi.

Stiprėjant moskovitų valstybei, lietuviai vis labiau buvo išstumiami, kol 1795 m. Lietuva buvo užimta Rusijos. Ši okupacija truko iki pirmojo pasaulinio karo. Lietuvių tauta turi blogiausius atsiminimus iš ano okupacijos laikotarpio. Jis buvo pilnas tautinių ir religinių persekiojimų iš caristinių vyriausybių pusės; antra vertus, lietuvių tauta niekuomet nepaliovė kovojusi prieš svetimą valdymą.

Sov. Rusijos Okupacija

Pirmojo pasaulinio karo metu Lietuva vėl atstatė savo valstybinę nepriklausomybę. Antrasis pasaulinis karas atnešė vieną svetimą okupaciją po kitos.

Pirmiausia kraštą 1940 metais vasarą okupavo rusai, kurie savo draugiškumo su Vokietija metais pagriebė visą Pabaltijį. Kaip jau sakyta, Maskva neieškojo Lietuvoje gamtos turtų.

Gryniausias imperializmas buvo ta priežastis, kuri Sovietų Rusiją paskatino pastūmėti savo Vakarų sienas. Jeigu Maskva, okupavusi kraštą, suruošė "rinkimus", tai jie tebuvo paprasta komedija. Išstačius vieną vienintelį kandidatų sąrašą ir nesant jokiai rinkimų kontrolei, rezultatai jau iš anksto buvo žinomi. Bet lietuvių tautos milžiniška dauguma tuose "rinkimuose" iš viso nedalyvavo.

Kaip šešioliktoji Sovietų Sąjungos valstybė Lietuva egzistavo vienerius metus. Viso Lietuvos gyvenimo bolševizacija buvo vykdoma didžiausiu skubotumu. Ta pati tvarka, kuri dešimtmečius įvesta Sovietų Rusijoje, buvo vykdoma ir čia. Tai reiškė lūžį su ta santvarka, kuri buvo savita Lietuvių tautai.

Jeigu bolševizmas, matomai, tinka kitoms tautoms, tai jis nieku būdu netinka lietuvių tautai. Lietuviai žino, kad jų nusitatymą bolševizmo viešpatavimo atžvilgiu neatitinka tų sąvokų, kurias kai kas yra susidaręs apie gyvenimą Sovietų Rusijoje. Lietuviai nė nenori toms sąvokoms daryti įtakos."

Lietuva "Reicho Komisariatas"

Paminėjęs Vokietijos ir Rusijos karo pradžią pereitų metų birželio 22 dieną, sukilimą prieš bolševikus Lietuvoje ir nepriklausomybės paskelbimą birželio 23 dieną, Šveicariečių laikraštis toliau taip rašo:

"Tačiau lietuvių tautos vargai tuo nepasibaigė. Lietuvių tautinė vyriausybė pasiliko prie vairo tik kelias savaites. Kai karo veiksmai pasistūmėjo dau giau į Rytus, Lietuvą perėmė išimtinai vokiška civilinė administracija, kuri tuojau pat pašalino lietuvių vyriausybę.

Iš trijų Pabalčio valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — buvo sudarytas, kartu su Gudija, kuri per 20 metų priklausė Sovietų Sąjungai, naujas padaras — "Ostland", kuris laikomas "reicho komisariatu". Kaip matyti iš atsakingų vokiečių sluoksnių pareiškimų, galūtini sprendimą esą norima priimti ateityje, po karo. Pagaliau, viskas priklausys nuo karo išdavų.

Užsimojimai Kolonizuoti

Jeigu vokiečiai palieka galutinius sprendimus ateičiai, tai iš kai kurių požymių vis delto matosi, kuo okupacinės įstaigos vadovaujasi. Vaizdžiausiai dabartinė padėtis Lietuvoje aiškėja iš to fakto, kad vokiečių įstaigos nepanaikino nusavinimų, kuriuos įvykdė bolševikai.

Ši politika tačiau paaiškėja, jeigu prisiminsime, kad kai kurie įtakingi sluoksniai Vokietijoje galvoja paversti Rytų Europą "kolonialiniu kraštu". Tai, greičiausia, tėra vieninteliai galimas išaiškinimas, kodėl Pabaltijyje ūkininkai pripažįstami tiktai valdytojais, o ne savo žemės savininkais.

Tiesa, reprivatizacija (t. y.— nuosavybės grąžinimas) pradėta amatininkams, smulkiems pramonininkams (iki 20 darbininkų) ir smulkiems pirkliams. Tačiau ir iš šių priemonių matyti, koks vaidmuo numatytas Pabaltijos erdvės tautoms. Visa eilė vokiečių monopolinių bendrovių jau iš dalies perėmė stambiąją prekybą ir pramonę.

Nueita net taip toli, jog įsteigti savo rūšies kapituliaciniai teismai. Byla, kurioje kaipo šalis dalyvauja vokietis, negali būti sprendžiama lietuvių teismo; tokią bylą sprendžia naujai įkūrdintieji vokiečių teismai.

Laukiama Šviesesnio Rytojaus

Šie trumpi duomenys, aišku, dar neparodo tikros padėties dabartinės okupacijos metu. Visa eilė kitų aplinkybių šalia to fakto, kad tauta nėra šeimininkas savo krašte, sudarė Lietuvoje tą pačią atmosferą, kaip ir kitose Europos okupuotose valstybėse.

Kai dėl komunizmo, tai Lietuva, lygiu būdu ir visas Pabaltijis, į jį žiūri panašiai, kaip ir suomių tauta. Betgi lietuvių tauta tikisi, kad įvykių eiga jai bus palanki. Pasilieka džiuginantis faktas, kad Amerikos Jungtinės Valstybės nei kiek nenukrypo nuo savo principinio nusistatymo, pagal kurį visos tautos turi tą pačią teisę į laisvę."

Greitai Pagavo

Ji: — Iš kur atsirado ant tavo švarko šviesus plaukas.

Jis: — Matai, brangioji, žiurėjau lapės kailiukus...

Ji: — O paukščių nematei?

Jis: — Ne. Del ko gi klausinėji?

Ji: — Del to, kad tavo kišeniuje suradau laišką, kuriame pasakyta: "Ateik šį vakarą pas mane, balandėli."

Taip Blogai, Taip Negerai

— Įstatymų laužyti negalime. Už girtuokliavimą tamsta užmokėsi penkius dolerius pabaudos.

— Bet kad aš neturiu nei cento.

— Tuomet išsėdėsi tris dienas kolėjime. Matai, jei nebūtum pragėręs tų pinigų, tai turėtum dabar kuom užsimokėti.

Lietuvių spaudos uždraudimo laikotarpis tęsėsi nuo 1864 metų iki 1904.

Mine Detector

Mines, which take the place of barbed wire, are playing an important role in the war on the African front. The British mine detector is the best bet to counteract these hidden monsters. When the device detects a mine, certain sounds reach the earphones of the sappers, and they go and render the mine useless. Their work requires an unusually high degree of skill and courage. The detector, until now a little mentioned weapon, played an important part in the recent Allied victory in Egypt. Picture shows a sapper holding a mine detector.

Palaidi Nieko Neatliksime

Stoka Vieningo Plano Kliudo Musų Darbuotei

"Ar grįžt ar keliauti
Ar seną ar naują
giesmę užtraukti?"

Amerikos lietuviai, kurie taip gausingai šelpė ir darbavosi lai ke pirmojo pasaulinio karo del Lietuvos nepriklausomybės, gi dabar pasiliko nežinės rūkuose, aimanaudami ir vienas antro klausinėdamas: kas bus su Lietuvos likimu po šio karo; ar Lietuva atgaus savo nepriklausomybę. Mūsų veikėjai, diplomatai (jei taip galima pavadinti) kalbėdami apie Lietuvos ateitį labai atsargiai ir neryškiai, laikraščiai laiks nuo laiko ramindami savo skaitytojus, pakartotinai skelbė Atlanto Čarterio reikšmę, kad Alijantams laimėjus karą, visos tautos atgausiančios savo nepriklausomybes, neišskiriant ir Lietuvą.

Bet padėtis visgi nėra aiški ir del tos neaiškios padėties Amerikos lietuviai nežino kas bus reikalinga veikti sulaukus 25 metų — sidabrinio jubiliejaus — Vasario 16 dienos. Amerikos lietuvių liaudis, laukė iš vadų patarimų, kad nepadarius klaidos ir įsišokimų. Bet kur mūsų Amerikos lietuvių vadovybė? Tartasi prieš karą, tartasi rusams įsibriovus į Lietuvą, tartasi ir vokiečiams okupavus ją. Tarybų tarybos, komitetų komitetai — kiekviena grupelė šaukia eikite pas mus, jei norite bendrai veikti. Ir kas iš to? Grupės neva laikosi savųjų, bet abelna liaudis vadovybės neturi, o grupių vadovybės, nesudaro vieno centro.

Lietuvių Spaudos Kliubas, laisvas nuo visokių grupių, apkalbėjęs 16-tos vasario 25 m. sukaktį, randa reikalingu pasidalinti savo nusistatymu, kad jei normaliuose laikuose buvo apsnudimo, tai šįmet būtinai privalo sujungtomis, vieningomis jėgomis ruošti visur kur tik yra lietuvių būrelis atžymėti tą mūsų Tautinę Šventę, be jokių rezervacijų, be jokių išimčių; prikviesti visus lietuvius (išskiriant komunistus, kurie nepripažįsta Lietuvos), kad pasirodyti, jog lietuviai yra vieningi ir jautrūs savo gimtosios šalies reikaluose, kad tuomi pa rodyti, jog jie dirba laimėjimui šio didžiojo karo Alijantų pusėje ir kad pastiprinti tą Atlantiko Čarterio išreišką.

Sulaukę vasario 16-tos šventės, užtikrinkime visi unisonu tą šventą giesmę: — 'Vardan tos Lietuvos, vienybė težydi!"

— A. B. Strimaitis.

Kalifornijos įlankos ilgis yra 750 mylių.

Kvorta pieno sveria daugiau negu kvorta smetonos.

Margumynai

Iš Senovės Lietuvių Mitologijos

Kaip Žmogus Kartais Pavirsdavo į Vilkolakį

Musų šiandieninės pasakos, kadaise buvo šventa tikrenybe. Neturėdami supratimo apie gamtą ir jos vienodus, nepakeičiamus įstatymus, anų gadynių žmonės nevaržė savo vaizduotės, arba fantazijos ir kas tik kam atėjo į galvą, tą priėmė už gryną pinigą. Sapnai, burtai, stebuklingi pasikeitimai, kalbanti medžiai, klajojančios dvasios jiems atrodė neužginčijama tiesa, taip kaip mums šiandie atrodo neužginčijamu dalyku Koperniko teorija, arba Newtono paskelbtas gravitacijos įstatymas.

Senovės lietuviai tikėjo, jog blogi žmonės pavirsdavo į vilkus ir tokie parsivertėliai buvo vadinami vilkolakiais. Tai buvo kaip ir pabauda už jų netikusį gyvenimą, arba skriaudimą kitų. Jie klajodavo po miškus ir lauką, niekur nerasdami prie glaudos. Visi jų bijodavo, visi jų vengdavo. Kartais jie užklys davo į kaimą ir žmogaus balsu prašydavo maisto. Aišku, atsirasdavo geraširdžių, kurie juos sušelpdavo, arba pagelbėdavo grįžti į žmogaus stovį.

Bet atsirasdavo, kad vienas kitas ir priepuolamai tapdavo vilkolakiu. Prieš kokį 50 metų Lietuvoje buvo pasakojama, jog vienas ūkininkas begerdamas karčiamoje sumainė diržą su kitu ūkininku. Nespėjo apsijuosti ir jis tapo vilku. Taip jis išbuvęs 20 metų. Bet vieną sykį nešdamas pavogtą avį, jis šoko per tvorą, nutraukė tą diržą ir tuč tuojau pasikeitė atgal į žmogystą.

Kitoje pasakoje tikrinama, jog toks vilkolakis užsukęs į na mus, kur buvo trys merginos. Jo veidas atrodė kaip žmogaus, bet kojos buvusios vilko. Dvi merginos pastebėjusios kojas greit išbėgo, o trečia, jauniausia, pasilikusi. Vilkolakis pradėjo jai pirštis. Kaip tik mergaitė pažadėjusi už jo tekėti, tas kaip bematant pavirto į gražų jaunikaitį. Beja, pasakoje pažymėta, jog jis buvęs kunigaikštis, tik raganos užkerėtas.

Paprasti žmoneliai, beaiškindami apie anuos keistus sutvėrimus, mėgdavo kartais ir pajuokauti. Taip Suvalkijoj pasakodavo tokį atsitikimą. Vyras, susipykęs su žmona, išvedė arklius į ganyklą. Vos pradėjus pančiuoti, arkliai pasibaidė ir nubėgo. Nustebęs ūkininkas pa žiuri į save ir pamato, jog jis jau vilku esąs. Parbėga namo pas pačią ir prašosi, kad jam dovanotų už supykimą ir leistų vėl žmogumi būti. Bet žmona nenori pažiurėti į jį ir iš tolo. Vargšas turi bėgti į mišką ir ten slapstytis.

Po daugelio metų, jo moteris nusitaria tekėti už kito. Privažiuoja daug svečių ir vestuvių puota eina visu įkaitimu. Tik kur buvęs, kur nebuvęs atbėga jos vyras — vilkolakis. Arkliai išbėgioja iš kiemo, o svečiai griebiasi pagalių. Bet kaip tik jo žmona jam sudavė į kailį, jis vėl tapo žmogumi. Nuo to laiko jų namuose buvo tvarka ir ramybė.

Ši pasaka greičiausiai bus moterių išgalvota, kad pagąsdinti savo vyrus, kurie nebuvo tokie, kaip jos pageidavo. Verta pažymėti, jog vilkolakiai būdavo tik vyrai, bet ne moterys. Matyt, vyriškiai turėjo geresnę širdį ir saugodavo jas nuo tokio šiurkštaus likimo.

— K. P—tis.

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadienį

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos

ELEKTRIKINIS GYDYMAS

Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.

A. F. CZESNA, Savininkas

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUŠIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS

REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

BE CAREFUL WITH THAT RENT MONEY
Compare our home loan plan with all others!
...it will provide a debt-free home with our home-financing plan!

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE musų įstaigoje. Jusų indėliai rupestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3½%. Jusų pinigai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rušies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

Leo Norkus, Jr.
AMBROSIA & NECTAR
Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

MATYKIT JUOKINGĄ IR LABAI ĮDOMŲ VEIKALĄ

Del Ko Verta Kožnam Pamatyti Šią Operetę "Meilė be Proto"

DAUG JUOKO, DAUG GRAŽIŲ DAINŲ IR VAIDINIMO

Vaidinimas Įvyksta Rytoj, Dariaus-Girėno Svet. Pradžia 6 val. vak.

Aš patarčiau visiem, kurie skaitys šias eilutes, neatbūtinai atsilankyti šiam sekmadienyje į Dariaus Girėno svetainę ir pamatyti operetę "Meilė be Proto" Tas veikalas yra gyvas, juokingas ir įdomus ir panašių jam retai kada užtiksite krutamuose paveiksluose. Jį vaidins ir dainuos žymesni lietuvių dainininkai bei artistai.

Žinomas baritonas K. Pažerskis bus daktaro rolėje; Christina Milerlūtė, kurios balsas puikiai skamba ir kuri moka gražiai vaidinti bus Normos rolėje; Jonas Romanas, žavėjantis tenoras vaidins Edvardo dalį; gabus artistas ir komikas Juozas Uktveris pasirodys "mokslinčiaus". Hydrogeno rolėje; p-ni Ona Borchertienė bus scenoj miklioji prižiūrėtoja Barbora. Kaip matote sąstatas yra pirmos klasės.

Apie Operetės Turinį

Dabar del pačios operetės turinio. Žinoma, kad jis vaizduoja meilę, ne bile kokią, bet nepaprastą. Po dešimties metų nešimatymo su savo mažų dienų drauge Norma, Edvardas grįžta pas ją, pasiliuosavęs iš kariuomenės, ir pripuolamai susidėjus aplinkybėms, Normos tėvas, daktaras, paskaito jį nepilno proto ir susirūpina jo gydymu. Tačiau, geriausia gyduole pasirodo meilė. Kaip tas viskas vystosi ir užsibaigia pamatysite šiam sekmadieny, Dariaus Girėno svetainėj.

Gatvekariai Privež Prie Pat Svetainės

Šį koncertą rengia Sandaros 100 Moterių Kuopa. Muzikalę dalį tvarko p-ni S. Čerienė su savo pagelbininkais. Pradžia lygiai 6 val. vakare. Įžanga 75c. Po vaidinimo ir koncerto bus šokiai prie geros muzikos. Atvykite laiku ir neprałeiskit nei vienos programos dalies.

Prie Dariaus-Girėno svetainės galima lengvai privažiuoti iš visur gatvekariais. Todėl nesirūpinkite suvaržymu gazolino, nes gatvekaris pristatys jus į vietą be jokio vargo.—**Anupras.**

Prašo Atsiųst Lietuvišku Dainų į Pacifiko Salą

Marino Algirdo Zolpo Išreikštas Pageidavimas

Algirdas Zolp, sūnus S. ir M. Zolpių Chicagoje, savo laiške tėvams prašo, kad jam atsiųstų lietuviškų dainų, kurias jis galėtų pats vienas dainuoti vaikščiodamas Pacifico salose pakrančiais. Tas, girdi, jam primintų apie savuosius ir abelnai lietuvius, kurių jis išsiilgo.

Dabartiniu laiku marinas Algirdas Zolp reguliariai gauna "Sandarą" ir iš jos ši bei tą patiria iš mūsų gyvenimo Chicagoje.

MAISTO APRUBEŽIAVIMAS

Sakoma, jog ateinantį metą visas maistas bus aurūbežiuotas. Maisto reikia pristatyti ne vien kariuomenei, bet ir tom šalim, kurios bus atimtos iš vokiečių grobikų. Tos šalys yra sunaikintos; jų ūkis sugriautas. Taigi Amerikai tenka pakelti didelė karo našta, kad išgelbėti žmonį ją iš bado mirties.

Šiomis dienomis susirgo geras mūsų tautietis Stasys Šliažas, 3216 S. Halsted St. Prieš kiek laiko jam buvo padaryta operacija.

Mirė Chicagos Lietuvių Veteranas I. Nausėda

Pereitam ketvirtadieny staiga pasimirė vienas ankstyviausių Chicagos lietuvių biznierių — Izidorius Nausėda, kuris pastaruoju laiku sirguliavo, bet liga vis dar neatrodė pavojinga. Velionis įsteigė pirmutinę lietuvišką drabužių krautuvę Bridgeporte ir pasekmingai vedė biznį.

Pesimistas yra tas, kuris manė, kad visi žmonės yra taip blogi kaip ir jis.

WHOLESALE

W. KANTER, Sav.

LIQUOR ĮSTAIGA
Geriausios Rūšies Degtinė ir Vynai
Išvežiojame po visą Chicagą
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

M. J. Kiras Persikelia į Naują Vietą

Per 30 Metų Plačiai Žinomas Statybos ir Real Estate Biznyje, P-nas M. J. Kiras Uždarys ir Savo Pašto Skyrių.

Nežiūrint depresijos laikų ir jos sunkumų, kuriuos turėjome pergyventi, Uncle Sam turėjo pasitikėjimo į p. Kiro teisingumą ir sugebėjimą atlikti pavestą jam darbą.

P-nas M. J. Kiras pasilieka tame pačiame biznyje, kuriame jis išbuvo per 30 metų, bet tik perkelia savo ofisą į naują vietą — 3261 S. Halsted St., viršuje Dr. A. Juozaičio ofiso, trečiame aukšte. Jo pašto skyrius, kuris buvo senoje vietoje liekasi uždarytas.

Real Estate ir apdraudos biznis naujoje vietoje prasidės gruodžio 7 dieną, nuo 9 val. iš ryto iki 11 val. ir nuo 5 val. 9 val. vakare. — **T. T.**

P-nios Kasiliauskienės Pasidarbavimas Gražiam Tikslui

Kaip daugeliui žinoma, Chicagietis Frank Petrikas prieš parą metų neteko savo vienos kojos. Jis dar, palyginamai, neseniai vyrukas, bet su viena koja ne kur toli nueisi.

Poni V. Kasiliauskienė, pasitarus su Jonu Vaišvila ėmėsi darbo ir surengė šaunų draugišką vakarėlį pereitam šeštadieny, p. K. Ukelio svetainėj, ir iš padaryto pelno nupirko Pranui Petrikai koją. Tai yra gražus labdarybės darbas ir to vakarėlio iniciatoriai ir rengėjai, ypač p-ni V. Kasiliauskienė, užsipelno didelės pagarbos. O Pranas Petrikas reiškia širdingiausią jiems padėką. — **Buves.**

Pardavė Už Miliona Dolerių Bondsu

Sandard Federal Savings and Loan Ass'n, lietuvių valdoma finansinė įstaiga, iki šiam laikui jau pardavė virš miliono dolerių vertės karo bondsų. Šios įstaigos prezidentu yra p. Justin Mackevičius.

ATVIRKŠČIAI ŽIURINT...

Jis Neužmiršo Mūsų

Tur būt nėra to blogo, paskui kurį nesektų ir geras dalykas. Štai aną dieną vienas žmogelis taip išsireiškė:

"Ar ne nuostabus supuolimas? Kaip tik suvaržė Chicagoje gazoliną, tai Dievulis tuojau atsiuntė sniego, kad žmonės galėtų rogėmis važinėtis..."

Buvo Suvažiavę Rėmėjai

Pereitam sekmadieny, Šv. Agnieškos auditorijoj įvyko nekaltų bernelių brolijos rėmėjų ir prijaučiančių suvažiavimas. Aukų sudėta 1.37 centai. Generalinis vizitatorius laikė paskaitą apie moterių blogas ir geras ypatybes.

Iš savo plataus patyrimo jis priminė, jog moterys esančios daug širdingesnės už vyrus. Iš kiekvieno sukolektuoto "kvoterio" brolijos labui, moterys įmesdavusios 20 centų, o vyrai tik penktuką. Dvasios vadas tačiau padarė pastabą, kad čia jau pertoli nueita moterių šlovinime.

Suvažiavime buvo nutarta ir užprotokoluota steigti rėmėjų skyrius ir parinkti daugiau aukų nupirkimui bent pusės tono anglių žiemos sezonui.

Kitaip Suprato

Vienas bridgeportietis, pasiutęs sergančiu, nuėjo į gydytojo ofisą ir klausia:

— Aš noriu matyti daktarą. Ar yra jis čia?

— Taip, aš čia praktikuoju.

— Tur būt ne į tą vietą pakliuvau. Aš noriu, kad kas mane gydytų, o ne vien praktikuotųs.

Apie Tas Pranašystes

Aną dieną "Draugo" štukorius parašė: "Šliupizmo Amerike jau nei dūko nėra, o bažnyčios stovi kaip stovėjo, o kunigai gyvi."

Kadangi pirmutinę lietuvišką parapiją Amerikoj įsteigė Šliupas, vėliau parsikviesdamas iš Lietuvos kun. Būrbą, tai Šliupo darbai ir "dukas" turėtų būti dar gyvi. Taip bent man atrodo. — **Aitvaras.**

Išleisiuvių Vakarėlis P-lei M. Bernotaitei

Palinkėjom Jai Kuogeriausių Pasekmių

Pereitam šeštadieny Sandaros svetainėj buvo surengtas gražus išleistuvių vakarėlis p-lei Marijonai Bernotaitei, kuri įstojo į moterių pagelbinę kariuomenę — WAACs. Susirinnemažas būrys jos draugų ir draugių iš sandariečių ir Birutės tarpo. P-ni P. Balickienė pagamino skanių užkandžių, o inž. J. Byanskas parūpino muziką.

Trumpas kalbas pasakė "Birutės" choro vedėjas p. J. Byanskas, p-ni V. Byanskienė, M. Biekša, "Birutės" pirm. p-lė A. Gulbiniutė, kuri įteikė išvykstančiai dovaną, laivyno leitenantas Zane Prane-Praninskas, p-ni M. Zolpienė, M. Vaidyla. Paskiau kalbėjo pati p-lė M. Bernotaitė, kuri išreiškė padėką visiems susirinkusiems ir pasižadėjo dirbti visomis išgalėmis, kad šis karas būtų laimėtas ir kad pasekoje to atsistatytų nepriklausoma Lietuva.

Vaišės ir pasilinksminimai užsitęsė iki antros valandos iš ryto. Kurie neturėjo savų automobilių, tiems gan sunkokai buvo pasiekti namus. Bet tas viskas buvo daroma del gero tikslo. — **Alfa.**

Kareivis Vytautas Uznys Rašo iš Floridos

Pirmos dienos Floridoje kiek sunkios; dar viskas nepriprasta ir nežinoma, bet greitai susitvarkysim. Šiomis dienomis turėsiu ekzaminus, o vėliau būsiu paskirtas į vieną iš mokyklų, gal čia Floridoj, o gal visai kur kitur.

Čia labai gražu ir šilta, bet iki šiol nebuvo progos dar toliau į miestą paeiti. Esame prie pat "beachiaus" ir vėjas pučia nuo marių. Greitai turiu eiti jau į rikiuotę, tai baigiu. Kitą sykį parašysiu daugiau. Pasveikinkit nuo manęs draugus ir visą nekaltų bernelių brolija. Laukiu atsakymo.

V. Uznys-Žemaitis.

P-lė Puksmis Dainuos Gruodžio 6 d. Koncerte

Šiam sekmadieny, Dariaus-Girėno svetainėje pamatysime ne tik gražią ir juokingą operetę "Meilė be Proto", bet taip pat išgirsime ir turininga muzikalę programą. Čia pasirodys jauna mūsų dainininkė p-lė Marė Puksmis, kuri yra viena iš žymesnių talentų meno srityje.

Programoje dalyvaus ir pagarsėjęs merginų choras, po vadovyste p-niės A. Steponavičienės. Taigi visas šio sekmadienio parengimas bus užpildytas pirmaeilėmis muzikos pajėgomis. — **T. T.**

Lankėsi p. Geo. Rimkus iš Michigan Valstijos

Šiomis dienomis iš Eau Claire Mich. buvo atvykęs p. Geo. Rimkus su savo dviem dukrelėm— Alvira ir Alfina. Sustoję "Sandaroje" jie paliko visą bušelį geriausių obuolių. Dabar tur būt reikės surengti "pajų" kepimo kontestą.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Koplyčios visose Chicagos dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 val. ketvirtadienio vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS: 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituanica Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. YARds 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone Boulevard 3697
LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illnois

ANTHONY A. OLIS
ADVOKATAS
134 N. La Salle St., Suite 1308
Ketvirtadienio Vakarais
Margučio Ofise
6755 S. Western Ave.
Tel. Grovehill 2242

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. ik. 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
LIETUVIS DAKTARAS
Aptometristas
Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų Išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. ir Šešt. 8:30—9:30 vakare
Nedėliomis pagal Susitarimą

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

LIETUVIAI DAKTARAI

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Dr. J. J. Simkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 611[illegible]
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3587
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 dieną ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 3 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 3 iki 9 vak

Tel. Canal 0257
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6609 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd
Arti Western A[illegible]

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1—[illegible] ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Av.
Telefonas Republic 7869

YARds 4787
DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1930

Phone VICtory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8 v.
Nedėldieniais pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Nedėliomis pagal Sutartį